

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószáma: D.101/15/2024.

A tanács tagjai: Dr. Kozsuch Edina közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Berekméri Ágnes közbeszerzési biztos, Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Közbeszerzési Hatóság Elnöke
(Budapest, Riadó u. 5.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Dr. Szeiffert Gabriella
állami közbeszerzési szaktanácsadó

Az ajánlatkérő: Hajdúböszörmény Város Önkormányzata
(Hajdúböszörmény, Bocskai tér 1.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Berecz Orsolya Zsuzsa
állami közbeszerzési szaktanácsadó

Az egyéb érdekelt: TÖMB 2002 Szolgáltató Korlátolt Felelősségű
Társaság
(Hajdúböszörmény, Polgári u. 13.)

Az egyéb érdekelt képviselője: Dr. Sárai Szilvia
kamarai jogtanácsos

A beszerzés tárgya, értéke: „TOP-4.2.1-15-HB1-2016-00030-Szoc. Szolg. Központ” -
61.354.778.-Ft

Az eljárás EKR azonosítószáma: EKR001158292018

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 2. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 36. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 600.000.-Ft, azaz hatszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2018. december 20. napján a Kbt. 115. § alapján közbeszerzési eljárást indított a bevezető részben meghatározott építési beruházás tárgyában az ajánlattételi felhívás (a továbbiakban: felhívás) öt gazdasági szereplőnek – többek között az egyéb érdekeltnek – való egyidejű megküldésével. Az eljárást az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerben (továbbiakban: EKR) folytatták le EKR001158292018 szám alatt.

2. A felhívás II.1.4) pontja szerint a közbeszerzés mennyisége:

„I. SZAKASZ:

1. A közelmúltban felújított, volt iskolai épületrész szükséges átalakítása:

Az SZSZK jelenlegi felújított helyiségeit is szükséges egy minimális mértékben újra átalakítani, mely az alábbiakból áll:

- A jelenleg meglévő belső ajtók egy részét (4 db) akadálymentes ajtókra kell kicserélni.
- A jelenlegi akadálymentes wc semmilyen formában nem felel meg az előírásoknak, ezért a tanári szoba mosdójával összenyitva növelni kell az alapterületét. A tanári wc ajtaját át kell építeni a ffi wc (pissoár) felé.
- át kell alakítani a főbejárat előtti előlépcsőt, rámpát, hogy megfeleljen akadálymentesség szempontjából.
- vezetősávokat kell ragasztani a burkolatra a vakok és gyengénlátók számára.
- indukciós hurkokat kell kialakítani a siketek és nagyothallók számára
- ak.mentes feltételeknek megfelelő feliratokat, táblákat kell kihelyezni.
- az ügyfélváróban új fali tűzcsapot kell elhelyezni, a szükséges vezetékvezetéssel együtt
- az előbbi átalakítási munkák után újra ki kell festeni az érintett helyiségeket

2. Volt konyhai épületrész, kazánház átalakítása:

A jelenlegi étkező területén a központ működéséhez szükséges „irodák” kapnak helyet. A konyha egyik raktárának megszüntetésével meg lesz nyitva a folyosó, így az épület „U” alakban teljesen belülről bejárható lesz.

A főzőkonyha területén (részben padozatcserével, válaszfalbontással, új vfallak beépítésével, új ajtók beépítésével) új tálalókonyha alakul ki, melyben átvevő-mosogató, tálaló, fehér-mosogató, hulladékártoló és a konyhán dolgozók számára szükséges mosdó, wc helyiség lesz elhelyezve. A főzőkonyha hátsó bejárat felőli végében lesz kialakítva az új (a jelenleginél kb. 1/3-dal kisebb) étkező.

A konyha volt előkészítő és raktárhelyiségeit, nappali pszichiátriai ellátásra fogják használni. Itt alakítják ki a nappali ellátáshoz szükséges wc-mosdó blokkot is, illetve egy új akadálymentes wc-t, melyben zuhanyzó is lesz.

Az ÉNO mosdó-blokkja mellett egy átjáró folyosót alakítunk ki, így az ÉNO-ból közvetlenül át lehet jutni majd az étkezőbe, nem kell körbemenni. Ebből a folyosóból nyílóan lesz még egy közös mosó-vasaló helyiség is.

Az átjáró mellett (és a wc-blokk bejárata között) egy-egy tároló helyiség lesz kialakítva

Az ÉNO wc-blokkja mögötti tároló helyiséget a tálalókonyha felőli folyosóról nyílóan személyzeti wc-mosdó céljára alakítjuk át.

3. Tetőtérbeépítés:

Teljes mértékben elmarad!

4. Épületgépészet, fűtés átalakítása:

Az épület fűtési rendszerét (előremenő, visszatérő vezetékek, radiátorok) az átalakítás csak a szükséges mértékben érinti. (néhány helyen át kell helyezni a meglévő radiátort, illetve néhány új helyiségbe új radiátort kell beépíteni.)

A meglévő szennyvízelvezető rendszer csak az épületen belüli átalakítások miatt változik, az ingatlan közműbekötése – egyéb közművek tekintetében is – marad a meglévő állapot!

Az épületben 2 db fali tűzcsap kiépítésével is számolni kell! - épületgépész kiviteli terv alapján.

5. Elektromos rendszer átalakítása:

A meglévő épület elektromos rendszere – a közelmúltban felújított épületrész kivételével - elavult, korszerűtlen. A rendszer teljes felülvizsgálata, átalakítása szükséges (már csak a funkciók átalakítása miatt is).

A meglévő betáplálás, illetve a meglévő kapcsolószekrények nem kerülnek áthelyezésre, csak a belső rendszer épül újjá. A meglévő MM-fal alu. vezetékek helyett védőcsőbe húzott, rézvezetékekkel szerelt elektromos rendszert építenek ki, korszerű, energiatakarékos világítótestek alkalmazásával.

A tervezett funkcióhoz (az I. szakaszban átalakításra kerülő épületrészben) új számítógépes és telefonhálózat, valamint az egész épületben tűzjelző rendszer kiépítése szükséges (gyengeáram). A közelmúltban felújított épületrészben vezeték nélküli WI-FI rendszer alkalmazásával lehet biztosítani minden irodában az internet elérését. – épületvillamosági-, illetve gyengeáramos kiviteli terv alapján.

6. Udvar felújítása:

A meglévő udvaron a jogszabályokban előírt szgk. parkolási feltételeket a meglévő térburkolat igénybevételével fogjuk biztosítani.

A Rákóczi U. felőli kerítés némi javítás és festés után továbbra is ellátja funkcióját. (a Sillye G. utca felőli drótkerítés most változatlan formában megmarad.)

A burkolat felújítások elmaradása miatt kisebb mértékű füvesítésre lesz szükség az udvaron. A fakivágások szintén elmaradnak.

7. Akadálymentesítés:

Az épület jelenleg szabályosan nem közelíthető meg akadálymentesen, illetve szabványos akadálymentes wc sem található az épületben. A meglévő akadálymentes wc szabványos kialakításán túl egy második akadálymentes wc is létesül.

A tervezett átalakítások során a komplex akadálymentes használathoz szükséges feltételek kialakításra kerülnek, egyenlő esélyű hozzáférést biztosítva mindenki számára.”

3. A felhívás II.2.11) pontja szerint a közbeszerzés európai uniós alapokból finanszírozott projekttel kapcsolatos. A projekt száma vagy hivatkozási száma: „TOP-4.2.1-15-HB1-2016-00030” számú projekt.

4. A felhívás V.2) pont 9. alpontjában rögzítette az ajánlatkérő, hogy figyelemmel a Kbt. 81. § (4)-(5) bekezdéseire az ajánlatok bírálatát – ideértve annak az aránytalanul alacsony ár vizsgálatára vonatkozó részét is – az ajánlatok értékelését követően végzi el.

5. Az EKR-ben fellelhető nem nyilvános előkészítő dokumentumok között az ajánlatkérő rögzítette, hogy az eljárás becsült értéke nettó 61.354.778.-Ft, a becsült érték meghatározása tervezői költségbeclés alapján történt, előzetes piaci konzultáció lefolytatására nem került

sor. A becsült értéket meghatározó költségbeclést T. S. építész tervező készítette el 2018. október keltezéssel.

6. A 2019. január 10. napi ajánlattételi határidőre négy ajánlat érkezett.

Az ajánlatkérő a bontási jegyzőkönyvben azt a tájékoztatást adta, hogy jelen eljárás során rendelkezésre álló anyagi fedezet összeg nettó 61.354.778.-Ft.

Az ajánlattevők ajánlati árai a következők voltak: a DRYVIT PROFI Kft. ajánlati ára 75.656.070.-Ft volt, a GÉSZ-2000 Kft. ajánlati ára 68.197.266.-Ft volt, az „UNIVERSAL BAU’ 96” BT. ajánlati ára 73.817.732.-Ft volt, a TÖMB 2002 Kft. (egyéb érdekelt) pedig 61.355.708.-Ft-os ajánlati árat jelölt meg.

7. Az ajánlatkérő 2019. január 25. napján elkészítette és közzétette az eljárás összegezését, amelyben rögzítette, hogy érvényes ajánlatot tett a egyéb érdekelt, így az eljárás nyertes ajánlattevőjeként került kihirdetésre.

8. Az ajánlatkérő az összegezésben közölte, hogy a felhívás V.2. pont 9. alpontja alapján előírta, hogy az eljárás bírálata során élni kíván a Kbt. 81. § (4)-(5) bekezdése szerinti lehetőséggel, ezért az eljárás bírálati szakaszában csak az értékelési sorrendben legkedvezőbb ajánlattevő tekintetében végezte el a bírálatot.

9. Az ajánlatkérő és az egyéb érdekelt a vállalkozási szerződést 2019. február 4. napján kötötték meg.

10. Az eljárás eredményéről szóló tájékoztató hirdetmény a Közbeszerzési Értesítőben 2347/2019 iktatószámom jelent meg 2019. február 11. napján.

A hivatalbóli kezdeményezés és a hivatalbóli kezdeményező észrevétele

11. A hivatalbóli kezdeményező 2024. február 23. napján jogorvoslati eljárást kezdeményezett a Döntőbizottságnál. Jogsértés megállapítása mellett bírság kiszabását kérte az ajánlatkérővel szemben.

12. Előadta, hogy 2023. október 27. napján közérdekű bejelentés érkezett a Közbeszerzési Hatósághoz, melyben a közérdekű bejelentő nehezményezte, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára rendkívül alacsony mértékben tér el a becsült értéktől úgy, hogy a becsült érték nem volt előre megismerhető. A közérdekű bejelentésben foglaltak vizsgálata során felmerült a közbeszerzésre vonatkozó jogszabályok megsértése, mivel a fenti eljárás esetében a nyertes ajánlattevő ajánlati ára elhanyagolható mértékben tért el az eljárás becsült értékétől: az ajánlatkérő által közzétett eredménytájékoztató hirdetmény V.2.4) alpontjában foglaltak szerint a szerződés eredetileg becsült összértéke 61.354.778.-Ft, míg a szerződés végleges összértéke pedig 61.355.708.-Ft. A két összeg között mindössze 930.-Ft a különbség.

13. A bontási jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy az eljárás során összesen négy ajánlat érkezett, melyek közül kettő jelentős mértékben meghaladta a becsült értéket, és csak egy – a későbbi nyertes ajánlat – tér el tőle elhanyagolható mértékben.

14. Mindezek alapján a hivatalbóli kezdeményező 2023. december 11. napján a Kbt. 187. § (3) bekezdése alapján megkereste az ajánlatkérőt, mely során többek között kérte a közbeszerzési eljárás EKR felületének hozzáférhetőségének biztosítását.

Kezdeményezésében rögzítette, hogy az EKR-ben hozzáférhető, nem nyilvános dokumentumok alapján megállapítható, hogy az ajánlatkérő nyilatkozata szerint a becsült érték meghatározására alkalmazott módszere tervezői költségbecslés volt. A költségvetési főösszesítőt T. S. építész tervező készítette. Nem merült fel adat arra nézve, hogy a költségvetés készítője bármilyen módon is kapcsolódna a Kbt. 115. §-a szerinti ajánlattételi felhívás címzettjeihez. A költségvetési főösszesítő szerinti kivitelezési érték nettó 61.354.778.-Ft, mely megegyezik az eljárás becsült összértékével, valamint a rendelkezésre álló anyagi fedezettel. A rendelkezésre álló információk szerint a becsült összérték nyilvános forrásból nem volt megismerhető.

A bírálati jegyzőkönyv szerint a bírálóbizottság nem tett javaslatot az ajánlatkérő felé arra nézve, hogy ellenőrizze, miként lehetséges az, hogy a szerződés megkötésére javasolt ajánlattevő ajánlati ára majdnem teljesen megegyezik a közbeszerzési eljárás becsült összértékével, attól mindössze 930.-Ft-tal tér el.

Az ajánlatok bontását követően az is nyilvánvalóvá vált az ajánlatkérő számára, hogy a többi ajánlattevő – függetlenül attól, hogy ajánlatuk érvényes volt-e vagy sem, illetve azokat elbírálták-e vagy sem – ajánlati árai jelentős eltéréseket mutatnak az eljárás becsült összértékéhez képest, azt meghaladják.

15. A hivatalbóli kezdeményező álláspontja szerint az ajánlatkérő kötelezettsége, hogy a közbeszerzési eljárás egésze alatt megfelelő gondossággal járjon el és elkerülje a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. A verseny tisztaságának alapelve alapján a közpénzzel gazdálkodó, közbeszerzésre köteles ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás során köteles minden olyan cselekményt, szükséges intézkedést elvégezni, amely a közbeszerzési eljárás tisztaságába vetett bizalom megőrzését biztosítja. A Döntőbizottság D.399/13/2016. számú határozatában rögzítettek szerint az ajánlatkérőnek tisztázni kell, hogy van-e olyan körülmény, amely a verseny tisztaságát, esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód követelményét sértő helyzet kialakulását felvetheti.

Az ajánlatkérőnek az ajánlatok bontásakor is nagyfokú gondossággal kell eljárnia, és észlelnie kellett volna, hogy a legjobb ár-érték arányú ajánlat ajánlati ára majdnem pontosan megegyezik az eljárás becsült összértékével.

16. Álláspontja szerint az ajánlatkérő köteles lett volna szükséges intézkedésként írásban rákérdezni a vitathatatlanul szembeutó hasonlóság okára – különösen a többi ajánlat ismeretében, ahol viszont az ajánlatok lényegesen meghaladták a becsült értéket –, és csak ezt követően, a birtokában lévő adatok és információk alapján dönthetett volna arról, hogy az érintett ajánlattevő a közbeszerzési eljárás során megsértette-e a verseny tisztaságát, és ennek alapján dönthetett volna a további lépésekről. Az ajánlatkérőnek az egész eljárása során az alapelvek betartása és betartatása mentén kell eljárnia, ezt azonban a tárgyi eljárásban elmulasztotta. Ahogy azt a Döntőbizottság a D.242/10/2015. számú határozatában is rögzítette, a Tpv. 11. § megsértését elegendő észlelni, illetve alapos okkal feltételezni, és a közbeszerzési eljárás eredményétől függetlenül („a lefolytatott eljárás során”) kötelezi ajánlatkérőt bejelentésre.

17. Az alapelvek generálklauzulakénti meghatározása arra szolgál, hogy a részletszabályokban nem szabályozott, de a jog, jogos érdek közvetlen sérelmét vagy annak veszélyét előidéző magatartások, eljárások ne maradjanak – a Kbt.-ben meghatározott – jogkövetkezmény nélkül.

A rendelkezésre álló információkból megállapítható, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlata kivételével valamennyi ajánlat lényegesen meghaladta a közbeszerzési eljárás becsült értékét,

valamint a rendelkezésre álló anyagi fedezetet is. Az eltérések több millió forintos nagyságrendűek voltak.

Álláspontja szerint e tényből, valamint abból, hogy az egyik ajánlattevő ajánlati ára pusztán 930.-Ft-tal tér el a becsült értéktől, alapos okkal feltételezhető volt az ajánlatkérő számára a Tpv. 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések megsértése, amiből kifolyólag e körülményt köteles lett volna jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak. A rendelkezésre álló információk szerint az ajánlatkérő e kötelezettségét elmulasztotta.

18. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott a Kvf.II.37.672/2015/28. számú ítéletre, amiben a bíróság kifejtette, hogy „a versenyellenes magatartás vagy megállapodás létezésére tehát bizonyos egybeesésekből és jelekből olyan következtetéseket lehet levonni, amelyek együttes vizsgálata egyéb összefüggő magyarázat hiányában a versenyjogi szabályok megsértésének bizonyítékát nyújthatják. (...) Az ajánlatkérő Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti értesítési kötelezettsége az első fordulat esetében egyértelmű bizonyítottóság, megállapíthatóság esetén áll fenn. A második fordulat szerinti alapos gyanú fennállásához az szükséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló dokumentumokra, bizonyítékokra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy a konkrét esetben megvalósulhatott a jogsértés.”

19. Álláspontja szerint mindezek alapján az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 2. § (1) bekezdését, mert a fentiek elmulasztásával nem biztosította a verseny tisztaságát, továbbá megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését is, mert nem élt jelzéssel a Gazdasági Versenyhivatal felé. A Kbt. 2. § (1) bekezdése, illetőleg a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti kötelezettség a közbeszerzési eljárás folyamán terhelte az Ajánlatkérőt, így az eljárás lezárulásáig, azaz az eredménytájékoztató hirdetmény közzétételéig lett volna lehetősége az intézkedéseket megtenni.

20. A fentiekben részletezettek alapján kérte az ajánlatkérővel szemben a Kbt. 2. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 36. § (2) bekezdése megsértésének megállapítását, valamint bírság kiszabását.

21. A hivatalbóli kezdeményező az ajánlatkérői észrevételre előadta, hogy álláspontja szerint a jogsértés megítélése szempontjából nem vehető figyelembe, hogy adott esetben az eljárás eredménytelensége milyen következményekkel járt volna az ajánlatkérőre nézve.

Az ajánlatkérő észrevétele

22. Az ajánlatkérő 2024. március 13. napján érkezett észrevételében előadta, hogy a tárgyi eljárás több alkalommal került kiírásra.

Első alkalommal 2018. február 1. napján került sor a bírálatra, amely a Kbt. 75. § (2) bekezdés b) pontja alapján eredménytelenné lett nyilvánítva, ugyanis a rendelkezésre álló anyagi fedezetet (88.163.638.-Ft) a legkedvezőbb ajánlati ár 35%-kal haladta meg.

Második alkalommal 2018. április 3. napján ismét kiírásra került az eljárás feltételes közbeszerzésként, ezáltal az eljárás eredményes lett, azonban a szerződést a felek nem írták alá, mivel a fedezet kiegészítése nem történt meg. Az ajánlatkérő 2 részajánlatra bontotta az eljárást, azonban mindkét rész tekintetében a legolcsóbb ajánlati ár meghaladta a rendelkezésre álló pénzügyi fedezetet.

Harmadik alkalommal 2018. decemberében írta ki az ajánlatkérő az eljárást csökkentett műszaki tartalommal, amely esetében a rendelkezésre álló anyagi fedezet 61.354.778.-Ft volt, melyre a nyertes ajánlattevő 61.355.708.-Ft-os ajánlati árat adott. Ezen tényadatok alapján bár a nyertes ajánlattevő a becsült értékhez – és a rendelkezésre álló anyagi fedezethez – képest

nem számottevő különbségű összeggel ajánlatot adott, a másik két ajánlattevő ajánlati ára azonban meghaladta a rendelkezésre álló pénzügyi fedezet összegét, így a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvénytelenné nyilvánítása, valamint ebből fakadóan az eljárás újabb eredménytelensége minden bizonnyal a projektcél megghiúsulását vonta volna maga után, így a közpénzek hatékony felhasználásával ellentétes lett volna az ajánlat érvénytelenné nyilvánítása és adott esetben egy magasabb összegű ajánlati ár nyertességének kihirdetése.

23. Az ajánlatkérő hivatkozott a BH2021.121. számú bírósági határozatra, és a Közbeszerzési Értesítő Plusz szakmai folyóiratban megjelentekre. Álláspontja szerint az ott rögzítettekből kifolyólag az ajánlatkérő nyilvánvalóan nem észlelhette a jogsértést, így bejelentési kötelezettsége sem keletkezhetett a Kbt. 36. § (2) bekezdése alapján.

24. Előadta, hogy az eljárás minden szakaszában figyelemmel volt a Kbt. alapvető rendelkezéseinek a betartására és mindent megtett annak érdekében, hogy a jogszabályoknak megfelelően készítse elő az eljárást, továbbá szem előtt tartotta a verseny tisztaságát, az átláthatóság és a nyilvánosság alapvető érvényesülésének biztosítását. Álláspontja szerint nem sérültek a Kbt. 2. § (1) bekezdésben foglalt, valamint a Kbt.-ben meghatározott más alapelvek, illetve egyéb jogszabályi rendelkezések sem, melyekre a kezdeményező hivatkozik. Ezen túlmenően a közbeszerzési eljárás lefolytatása során az ajánlatkérő megfelelő gondossággal járt el és mindent megtett annak érdekében, hogy a jogszabályoknak megfelelően járjon el, különös tekintettel az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód alapelvekre, hiszen sem a közbeszerzési eljárás lefolytatásának időszakában, sem jelenleg nincs olyan jogszabály, bírósági ítélet, vagy hatósági állásfoglalás hatályban, amely az ajánlatkérő számára iránymutatást vagy támpontot adna azzal kapcsolatban, hogy milyen számszaki eltérés esetén mutatható ki, hogy elhanyagolható vagy aránytalanul alacsony az eltérés. Mindezek okán álláspontja szerint részéről nem történt jogsértés, mely alapján nem merülhet fel a Kbt. 2. § (1) és 36. § (2) bekezdéseinek megsértése sem. Kérte az alaptalan jogorvoslati kérelem elutasítását.

25. Az ajánlatkérő észrevételében rögzítette, hogy sem a közbeszerzési eljárás lefolytatásának időszakában, sem jelenleg nincs olyan jogszabály, bírósági ítélet, vagy hatósági állásfoglalás hatályban, mely az ajánlatkérő számára iránymutatást vagy támpontot adna azzal kapcsolatban, hogy milyen számszaki eltérés esetén mutatható ki, hogy elhanyagolható vagy aránytalanul alacsony az eltérés. Egyebekben fenntartotta a korábbi észrevételében előadottakat.

Az egyéb érdekelt nyilatkozata

26. Az egyéb érdekelt a jogorvoslati eljárásban való részvételi szándékát nyilatkozatával jelezte, egyebekben az eljárásban észrevételt nem tett.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

27. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő 2018. december 20. napján indította meg tárgyi közbeszerzési eljárását, így e jogorvoslati eljárásra a Kbt. és a további jogszabályok ezen a napon hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni.

28. A kezdeményezés alapján a Döntőbizottságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az ajánlatkérőnek kellett-e alkalmaznia a Kbt. 36. § (2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 2. § (1) bekezdésében rögzített alapvető rendelkezésekre tekintettel.

29. A Döntőbizottság a döntése meghozatala során az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel:

A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint:

(1) A közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát.

A Kbt. 36. § (2) bekezdése szerint:

(2) Amennyiben az ajánlatkérő az adott közbeszerzési eljárás során a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. §-a, vagy az EUMSZ 101. cikke szerinti rendelkezések nyilvánvaló megsértését észleli vagy azt alapos okkal feltételezi, köteles azt – a Tpv. bejelentésre vagy panaszra vonatkozó szabályai szerint – jelezni a Gazdasági Versenyhivatalnak.

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 11. §-a szerint

(1) Tilos a vállalkozások közötti megállapodás és összehangolt magatartás, valamint a vállalkozások egyesülési jog alapján létrejött szervezetének, köztestületének, egyesülésének és más hasonló szervezetének (a továbbiakban együtt: vállalkozások társulása) a döntése (a továbbiakban együtt: megállapodás), amely a gazdasági verseny megakadályozását, korlátozását vagy torzítását célozza, vagy ilyen hatást fejthet, illetve fejt ki. Nem minősül ilyennek a megállapodás, ha egymástól nem független vállalkozások között jön létre.

(2) Ez a tilalom vonatkozik különösen:

a) a vételi vagy az eladási árak, valamint az egyéb üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett meghatározására;

b) az előállítás, a forgalmazás, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozására vagy ellenőrzés alatt tartására;

c) a beszerzési források felosztására, illetve a közülük való választás lehetőségének korlátozására, valamint az üzletfelek meghatározott körének valamely áru beszerzéséből történő kizárására;

d) a piac felosztására, az értékesítésből történő kizárásra, az értékesítési lehetőségek közötti választás korlátozására;

e)

f) a piacra lépés akadályozására;

g) arra az esetre, ha azonos értékű vagy jellegű ügyletek tekintetében az üzletfeleket megkülönböztetik, ideértve olyan árak, fizetési határidők, megkülönböztető eladási vagy vételi feltételek vagy módszerek alkalmazását, amelyek egyes üzletfeleknek hátrányt okoznak a versenyben;

h) a szerződéskötés olyan kötelezettségek vállalásától történő függővé tételére, amelyek természetüknél fogva, illetve a szokásos szerződési gyakorlatra figyelemmel nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(3) Azokat a jogkövetkezményeket, amelyeket e törvény az (1) bekezdésben meghatározott tilalom megszegéséhez fűz, együttesen kell alkalmazni a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) a jogszabályba ütköző szerződésre előírt jogkövetkezményekkel.

AZ EURÓPAI UNIÓRÓL SZÓLÓ SZERZŐDÉS ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ MŰKÖDÉSÉRŐL SZÓLÓ SZERZŐDÉS (2010/C 83/01 - EUMSZ) 101. cikk (az EKSz. korábbi 81. cikke) szerint:

(1) A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely

hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen:

- a) a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése;
- b) a termelés, az értékesítés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzése;
- c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása;
- d) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;
- e) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

(2) Az e cikk alapján tiltott megállapodás vagy döntés semmis.

(3) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásától azonban el lehet tekinteni az olyan esetekben, amikor

- vállalkozások közötti megállapodás vagy megállapodások csoportja;
- vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy döntések csoportja;
- összehangolt magatartás vagy összehangolt magatartások csoportja

hozzájárul az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő előnyből anélkül, hogy:

- a) az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek;
- b) lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses áruk jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt.

30. A Kbt. 2. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő köteles biztosítani, a gazdasági szereplő pedig tiszteletben tartani a verseny tisztaságát, átláthatóságát és nyilvánosságát. A Kbt. szigorú követelményeket támaszt az ajánlatkérőkkel szemben a verseny tisztaságának biztosítására vonatkozó alapvető kötelezettségükhöz kapcsolódóan, egyben eszközöket is ad az ajánlatkérők kezébe annak érdekében, hogy hatékonyan fel tudjanak lépni a verseny tisztaságát megsértő ajánlattevőkkel, részvételre jelentkezőkkel szemben. Az alapvető követelménynek a részvételi feltételek olyan kialakítása felel meg, amely ösztönzi a versenyző ajánlattevők részvételét a közbeszerzési eljárásban. Az ajánlatkérő köteles jelezni a Gazdasági Versenyhivatal felé, ha az eljárás során versenykorlátozó megállapodást észlel vagy gyanít. Az ajánlatkérőknek a közbeszerzési eljárás során észlelt vagy alapos okkal feltételezett jogsértő magatartás értékelésével összefüggésben a Kbt. szabályaihoz igazodóan kell a vizsgálatot elvégezniük és a szükséges intézkedéseket megtenniük, döntéseket meghozniuk. Relevanciája lehet továbbá annak is, hogy az ajánlatok és mellékletei benyújtásával már előálltak-e azok a bizonyítékok, amelyekből a Kbt. 36. § (2) bekezdés első vagy második fordulata, közvetve a Tpv. 11. §-a szerinti törvényi tényállás megvalósulásának lehetőségére lehet következtetni, vagy annak hiányában az ajánlatkérő jogszerűen továbbfolytatott eljárása és az általa alkalmazott eszközök eredményeként álltak elő olyan bizonyítékok, amelyek a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti versenyjogsértést vagy annak alapos feltételezését teszik lehetővé, hiszen nemcsak a versenyjogsértők, hanem az ajánlatkérő ezzel összefüggő közbeszerzési jogi eljárási cselekményei is számon kérhetők.

31. Az ajánlatkérő Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti értesítési kötelezettsége az első fordulat esetében egyértelmű bizonyítottság, megállapíthatóság esetén áll fenn. A második fordulat

szerinti alapos gyanú fennállásához azonban az elégséges, hogy az ajánlatkérő a rendelkezésre álló információkra tekintettel, alappal gondolhasson arra, hogy az adott konkrét esetben megvalósulhatott jogsértés.

32. A Döntőbizottság megvizsgálta a közbeszerzési eljárásban, a kezdeményező előzetes eljárásában, és a jogorvoslati eljárásban rendelkezésre álló dokumentumokat és információkat, amelyek alapján az alábbi megállapításokat tette.

33. Az ajánlatkérő a közbeszerzés előkészítése körében meghatározta a közbeszerzési eljárás becsült értékét. Indikatív ajánlatokat a becsült érték kialakításához előzetesen nem kért be, a becsült érték meghatározásához egyetlen dokumentumot használt fel, a T. S. építész tervező által készített árazott tervezői költségbecslést. A tervezői költségbecslés a becsült érték összegét (nettó) 61.354.778.-Ft-ban határozta meg, amely alapján az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás becsült értékét is ezzel egyező összegben határozta meg.

34. A közbeszerzési eljárásban négy ajánlattevő tett ajánlatot, amelyből három ajánlat több millió forinttal eltért, jelentősen magasabb volt (68.197.266.-Ft, 75.656.070.-Ft és 73.817.732.-Ft), mint a becsült értéként meghatározott összeg (61.354.778.-Ft). Egy ajánlat, az egyéb érdekelt ajánlata azonban mindössze 930.-Ft-tal tért el a becsült értéként meghatározott összeggel.

35. Az ajánlatkérő a becsült értékkel majdnem pontosan megegyező ajánlati ár kapcsán megállapításokat nem tett, bírálati során nem vizsgálta annak kérdését, hogy alkalmaznia kell-e esetlegesen a Kbt. 36. § (2) bekezdését, figyelemmel a Kbt. 2. § (1) bekezdésben foglalt alapvető elvárás védelme érdekében is arra tekintettel, hogy az egyéb érdekelt ajánlati ára majdnem pontosan megegyezik a becsült érték összegével. A bírálati jegyzőkönyv szerint nyertes ajánlatként az egyéb érdekelt ajánlatát javasolta elfogadni is kihirdetni.

36. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 36. § (2) bekezdésének alkalmazása alapvetően két esetre szorítkozik: egyrészt amikor az ajánlatkérőnek egyértelmű bizonyítéka van a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító, avagy az ilyen hatást kifejtő, illetve kifejteni képes ajánlattevői magatartásra, másrészt amikor ugyan ilyen konkrét bizonyítéka nincs, de alapos okkal felmerül ennek gyanúja. A törvény tehát már abban az esetben is megkívánja az illetékes hatóság megkeresését, értesítését, amikor az ajánlatkérő csak feltételezheti a versenyjogi szabályok esetleges sérelmét, még ha azt konkrétan alátámasztó bizonyítékokkal nem is rendelkezik. A törvény ugyanis nem várja el az ajánlatkérőtől a versenyjogi helyzet kivizsgálását, ellenben azt igen, hogy ennek érdekében a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szervet (Gazdasági Versenyhivatal) megkeresse. Ez pedig adott esetben azt is jelentheti, hogy – bár alapos okkal volt feltételezhető az ajánlatkérő részéről a versenyjogi szabályok sérelme az adott közbeszerzési eljárásban – mégsem kerül sor végül ilyen megállapításra a versenyhatóság részéről. Mindezt azonban az ajánlatkérő nem mérlegelheti, törvényi kötelessége arra szorítkozik, hogy a versenyjogi vizsgálat lehetőségét megteremtse, azaz ne mulassza el a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerinti megkeresést, ha annak megtétele indokolt.

37. Tárgyi ügyben a Döntőbizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a becsült érték összegével majdnem pontosan megegyező összegű nyertes ajánlat ténye önmagában olyan körülményként lett volna értékelendő, amely felveti a versenyt megakadályozó, korlátozó vagy azt torzító magatartás lehetőségét, különös tekintettel a Kbt. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapvető elvárás tükrében.

38. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a jogsértés megítélése szempontjából nem vehető figyelembe az, hogy adott esetben az eljárás eredménytelensége milyen következményekkel járt volna az ajánlatkérőre nézve.

39. A Döntőbizottság a fentiekben kifejtettek és a hivatalbóli kezdeményezésben foglaltak alapján megállapította, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 2. § (1) bekezdésére tekintettel megsértette a Kbt. 36. § (2) bekezdését.

40. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a jogorvoslati kezdeményezés körében a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja szerint megállapította a jogsértés megtörténtét, és a Kbt. 165. § (3) bekezdése d) pontja és a (4) bekezdése alapján bírságot szabott ki.

A Kbt. 165. § (4) bekezdése szerint a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

41. A Döntőbizottság a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárásban biztosítani kell az ajánlatok minél szélesebb körű versenyét, amely elsősorban az ajánlatkérő felelősségi köre, és ezt a kötelezettségét sértette meg az ajánlatkérő eljárásával, amely – az előírás törvényi céljára figyelemmel – súlyos jogsértésnek tekinthető. A jogsértés súlya mellett figyelemmel volt a közbeszerzés tárgyára és értékére (nettó 61.354.778.-Ft).

A Döntőbizottság értékelte, hogy az ajánlatkérő tekintetében a tárgyban közbeszerzési eljárással kapcsolatban korábbi, ismételt jogsértés megállapítására nem került sor, a megvalósított jogsértés nem volt nyilvánvalóan szándékos, továbbá, hogy a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között hosszabb időtartam telt el.

A Döntőbizottság figyelemmel volt arra is, hogy a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre – közvetlen – hatása nem volt, ahogy arra is, hogy az elkövetett jogsértés utóbb nem reparálható.

A Döntőbizottság figyelembe vette azt a körülményt is, hogy a jelen közbeszerzési eljárás támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat.

E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak az ajánlatkérővel szemben.

42. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó az Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett a Döntőbizottság az eljárási költségek viseléséről.

43. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

44. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

B u d a p e s t, 2024. április 19.

Dr. Kozsuch Edina sk
közbeszerzési biztos,
az eljáró tanács elnöke

Berekméri Ágnes sk
közbeszerzési biztos

Dr. Peleskey Viktória sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
titkársági ügyintéző

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Dr. Szeiffert Gabriella állami közbeszerzési szaktanácsadó
2. Dr. Berecz Orsolya Zsuzsa állami közbeszerzési szaktanácsadó
3. Dr. Sárai Szilvia kamarai jogtanácsos
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága
5. Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium